

sionsfond) skønnes at ville udgøre omkring 35 mia kr. Heri er inkluderet en matematisk beregnet kursgevinst på godt 1 mia kr. Som følge af overgangsordningen skal der kun svares afgift af en andel af det samlede afkast. I gennemsnit forventes den afgiftspligtige andel at ville udgøre 30–35 pct. af afkastet i 1984. Denne procentsats kan dog variere meget mellem de enkelte afgiftspligtige, idet den bl. a. afhænger af væksten efter 1982 i den enkelte institution og opsparingsordning.

Afgiftssatsen bestemmes på grundlag af prisudviklingen og institutionernes gennemsnitlige obligationsafkast. I afgiftssatsen for 1984 beregnes inflationen som stigningen i nettoprisindekset fra 1. halvår 1982 til 1. halvår 1983. Denne stigning forventes i øjeblikket at blive 7-7½ pct. Den rentesats, der skal anvendes ved beregning af afgiftssatsen, forventes at ville ligge mellem 17½ pct. og 17¾ pct. Den beregnede reale afkastprocent før afgift for afgiftsåret 1984 bliver således 9–10 pct. På denne baggrund kan afgiftssatsen forventes at blive 36–38 pct.

Som følge af overgangsordningen vil afgiften imidlertid kun udgøre 11–13 pct. af det samlede afgiftsgrundlag.

Under disse forudsætninger vil realrenteafgiften medføre en forbedring af statsfinanserne i 1984 på mellem 4 og 4½ mia kr. I dette skøn er ikke medtaget provenuet fra Den sociale Pensionsfond, der ventes at ville udgøre ca. 1 mia kr. Det samlede provenu kan således anslås til 5-5½ mia kr.

Med udgangspunkt i et samlet provenu på 4,5 mia kr. (excl. Den sociale Pensionsfond) kan afgiften rent skønmæssigt fordeles på de enkelte institutionstyper og opsparingsordninger med følgende beløb:

	mill. kr.
1. Arbejdsmarkedets Tillægspension	600
2. Lønmodtagernes Dyrtidsfond	200
3. Pengeinstitutordninger	600
4. Livsforsikringsselskaber	2.150
5. Tværgående pensionskasser	750
6. Firmapensionskasser	150
7. Pensionsfonde m.v.	50
8. I alt 1–7	4.500

Endnu større usikkerhed knytter der sig til det forventede provenu vedrørende 1985 og fremover. I provenuskønnene for 1985 er der forudsat en prisstigning på 6-6½ pct. (1. halvår 1984 i forhold til 1. halvår 1982) og for 1986 en prisstigning på 5½ pct. (1. halvår 1985 i forhold til 1. halvår 1983).

Den gennemsnitsrente, der anvendes til beregningen af afgiftssatsen, vil være så trægt bevægelig, at afgiftssatsen under disse inflationsforudsætninger kan forventes at stige i 1985 og 1986, selv med et fortsat fald i nyplaceringsrenten. Afgiftssatsen for 1985 skønnes at blive 40–42 pct. og for 1986 lidt højere. Provenuet for 1985 kan i så fald skønnes at blive omkring 1½ mia kr. for Den sociale Pensionsfond og 7-7½ mia kr. for de øvrige institutioner og opsparingsordninger. For 1986 skønnes provenuet at blive 2¼ mia kr. for Den sociale Pensionsfond og 9–10 mia kr. for de øvrige institutioner.

I de anførte provenuskøn er der ikke taget hensyn til en eventuel ændring i institutionernes placeringsmønster som følge af afgiftsfrigtagelsen for afkast af aktier, indeksobligationer og fast ejendom.

Uden væsentlige ændringer i udbuddet af aktier og indeksobligationer vil institutionerne imidlertid ikke have mulighed for porteføljeomlægninger i et sådant omfang, at det får afgørende betydning for provenuet.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Realrenteafgiften skal betales fra og med 1984. Den tilfalder i sin helhed statskassen.

Til § 2

I bestemmelsen opregnes de forsikringsselskaber, pensionskasser og fonde m.v. samt kontohavere i pengeinstitutter, der skal betale afgiften. Afgiftspligten omfatter forsikrings- og pensionsordninger samt visse opsparingsordninger i pengeinstitutter. Det svarer i princippet til den kreds, som er omfattet af loven om en midlertidig formueafgift af visse pensionskapitaler m.v.

For så vidt angår forsikrings- og pensionsordningerne, påhviler afgiftspligten efter *stk. 1* det pågældende livsforsikringsselskab, Statsanstalten for Livsforsikring, pensionskassen og pensionsfonden.

Afgiftspligten skal påhvile følgende forsikrings- og opsparingsordninger:

1) Livsforsikringsselskaber, i det omfang disse driver livsforsikringsvirksomhed her i landet ved direkte tegning.

2) Afgiftspligten påhviler endvidere forsikringsselskaber, der har overtaget eller overtager en direkte tegnet portefølje fra et livsforsikringsselskab.